

Pro výpočet nájemného podle odst. 1., č. 1., jest rozhodnou míra úroková a úmor zaručené zápůjčky.

Vlastníci domů, jichž stavba byla zahájena v roce 1919 a do 1. května 1920 byla alespoň zhruba hotova, jsou povinni platiti náhradu podle § 58., odst. 1., č. 3. Nájemné v těchto domech jest ustanoviti podle § 57.

§ 77. Toto nařízení nabude účinnosti dnem vyhlášení.

§ 78. Ministru sociální péče se ukládá, aby toto nařízení provedl v dohodě s ministrem veřejných prací a ministrem financí.

(Sb. z. a n. z 28. května 1921, část 46.)

**Nařízení vlády republiky Československé ze dne 21. května 1921, čís. 197, jímž se provádí zákon ze dne 11. března 1921, č. 100 Sb. z. a n., o stavebním ruchu, v hlavě III. (cenové soudy §§ 18.—22.).**

Na základě zákona ze dne 11. března 1921, č. 100 Sb. z. a n., se nařizuje:

### **I. Zřízení cenových soudů (k § 18. zákona).**

#### **Článek 1.**

Cenou stavebních hmot ve smyslu § 18. zákona jest rozuměti cenu stavební hmoty na místě výroby, jejíž složkami jsou hodnota surovin, mzda dělnická, režie a zisk podnikatelský. Ceny stavebních hmot v obchodě určí cenový soud s patřičným zřetelem na režii a zisk obchodníka.

Úplatou za dopravu rozumějí se náklady spojené s dopravou stavebních hmot z místa výroby k stavebnímu objektu, při čemž nutno bráti zřetel k spolehlivé dopravě nejkratší a nejlevnější. Je-li nutno dopravovati stavební hmotu povozem, stanoví se úplata za dopravu na 1 km. vzdálenosti v obvodě příslušné místní sekce cenového soudu aneb jiným vhodným způsobem.

Jednotkové ceny rozpočtové jsou součtem ceny spotřebovaných stavebních hmot, úplaty za dopravu (odst. 1. a 2.), dále nutných prací řemeslnických, mezd dělnických včetně režie a podnikatelského zisku.

Pro stanovení výše těchto nákladů zřídí se v každém obvodě, a to v Praze pro obvod Čech, v Brně pro obvod Moravy a Slezska, v Bratislavě pro obvod Slovenska a v Užhorodě pro obvod Podkarpatské Rusi tyto cenové soudy:

1. pro stanovení ceny hmot stavebních, a to zejména:

- a) vápna a kamene,
- b) cementu a cementového zboží,
- c) cihlářského zboží a keramiky,
- d) dřeva,
- e) krycí lepenky:

2. pro stanovení úplaty za dopravu stavebních hmot:

3. pro stanovení jednotek rozpočtových:

- a) pro práce zednické, betonářské, štukatérské, tesařské, pokrývačské, dlaždičské a kamenické,
- b) pro práce fruhlářské, parketářské, čalounické, lakýrnické, natěračské, malířské, sklenářské a karmářské,
- c) pro práce zámečnické, strojnické, zavádění ústředního topení, instalace plyno- a vodovodů, klempířské, elektrotechnické a výrobu armatur.

Pro okrsky se stejnými výrobními poměry možno zřídití sekce místní, do nichž přibírá jest za přisedící, jež povolává předseda dle volného uvážení (čl. 2., odst. 4.), odborníky místních poměrů znalé.

## II. Organizace cenových soudů (k § 19. zákona)

### Článek 2.

Předsedou cenového soudu jest buď přednosta oddělení zemského politického úřadu pro stavební ruch neb některý jím ustanovený úředník téhož oddělení s technickým vzděláním.

Je-li předseda cenového soudu zaneprázdněn, zastupuje jej úředník oddělení zemské správy politické pro stavební ruch, jež ustanoví přednosta tohoto oddělení.

Přisedícími každého cenového soudu jsou:

Po jednom zástupci zaměstnavatelů a po jednom odborníku ze řad bývalých zaměstnavatelů; po jednom zástupci zaměstnanců a po jednom zástupci ze řad bývalých zaměstnanců každého odboru; jeden zástupce svazu zaměstnavatelů stavebních, vybraný ze řad oprávněných živnostníků stavebních, jeden zástupce stavebních družstev obecně prospěšných a jeden zástupce odborové dělnické ústředny a konečně úředník revisního odboru při ministerstvu financí, jež jmenuje ministerstvo financí.

Zástupce zaměstnavatelů a zaměstnanců nyní činných i bývalých jmenuje předseda cenového soudu dle volného uvážení. Za zaměstnance považují se též stavební úředníci dotyčného odvětví. Za tím účelem sestaví si přednosta oddělení zemské správy politické pro stavební ruch po vyslechnutí v úvahu přicházejících obchodních a živnostenských komor a ústředních organizací zaměstnavatelů a zaměstnanců seznamy osob, vhodných pro úřad přisedícího soudu.

Do tohoto seznamu může pojatai též zástupce obchodu stavebními hmotami.

Zástupce svazu zaměstnavatelů stavebních, stavebních družstev obecně prospěšných a odborové dělnické ústředny jmenuje rovněž předseda cenového soudu, jest však v tomto případě vázán návrhy příslušných organizací. Organizace ty jsou povinny předložit předsedovi soudu do lhůty, jím stanovené, seznamy osob, jež navrhuji za přisedící pro každý soud podle čl. 1., odst. 4. V této listině musí býti uvedeno nejméně šest osob. Předseda soudu je povinen jmenovati přisedícím ze seznamu organizací podaného některou z osob, navržených v seznamu. K osobám dále uvedeným bude přihlíženo v případech, kdy se uvolní úřad přisedícího soudu úmrtím, vzdáním se neb zbavením funkce.

Ze seznamu, organizací předloženého, vybere předseda cenového soudu též náhradníka za přisedícího soudu, jenž včas oznámil, že k jednání soudu z vážných důvodů dostaviti se nemůže. Náhradníka za člena, ustanoveného dle odst. 4. tohoto článku, ustanoví předseda soudu dle volného uvážení z vlastního seznamu vhodných osob.

### Článek 3.

Vzdá-li se přisedící soudu své funkce, jest povinen vykonávati funkce přisedícího soudu po dobu jednoho měsíce od podání oznámení o vzdání se funkce u zemského politického úřadu příslušného obvodu.

Zemský politický úřad zbaví přisedícího soudu jeho úřadu, pozbyl-li volebního práva do obcí, je-li zřejmě neschopný neb zanedbává-li trvale vykonávání funkce.

### Článek 4.

Členství cenového soudu jest čestné.

Členům soudu bydlícím mimo sídlo soudu přísluší však náhrada jízdného po železnici nejvýše pro II. třídu a stravné denně 50 Kč.

Výlohy s tím spojené hradí se dle ustanovení § 67. zákona.

### III. Řízení (k §§ 20.—22. zákona).

#### Článek 5.

Oddělení pro stavební ruch při zemském politickém úřadě provede nutná šetření za účelem opatření celého materiálu, rozhodného pro posuzování cenových poměrů v jednotlivých odborech a opatří si zejména vyjádření nucených organizací odborných, jakož i případné dřívější výsledky prací cenových sdružení a dřevařských komisí, zřízených nařízením ze dne 26. února 1919, č. 101 Sb. z. a n., a ze dne 11. března 1920, č. 213 Sb. z. a n.

Jakmile budou tyto přípravné práce skončeny, nejpozději však do lhůt v čl. 6. stanovených, svolá předseda cenového soudu doporučenými dopisy cenový soud nejméně na 10 dní předem.

V pozvánkách budiž přesně uveden pořad jednání. O předmětech jiných než na pořadu uvedených nelze se platně usnášeti.

#### Článek 6.

V prvním svém jednání stanoví cenový soud ceny stavebních hmot a úplatu za dopravu na dobu do konce kalendářního roku 1921. Přezkoušení těchto cen musí se státi v prvním týdnu měsíce července a pak října 1921, při čemž ceny stanovené dřívějším usnesením soudu nesmí býti zvýšeny. Ke změně výrobního nákladu, vzniklé změnou kolektivní smlouvy pracovní, může při tom cenový soud přihlížeti pouze v případě, že změna taková byla schválena rozhodčími soudem.

V prvním týdnu měsíce ledna 1922 ustanoví cenový soud znovu ceny pro celý kalendářní rok 1922, jež budou v prvním týdnu měsíce dubna, července a října 1922 dle zásad výše uvedených přezkoušeny.

#### Článek 7.

Přisedící cenového soudu, pokud nejsou státními úředníky, zaváží se předsedovi cenového soudu rukou dáním, že budou svědomitě vykonávati své povinnosti a že zachovají úřední tajemství.

#### Článek 8.

Cenový soud jest způsobilý se usnášeti, je-li přítomen předseda, úředník revisního odboru při ministerstvu financí a alespoň 5 ostatních přisedících.

#### Článek 9.

Cenový soud rozhoduje o stanovení cen stavebních hmot a úplaty za dopravu do jednotlivých okrsků stavebních povšechně (generálně) po vyslechnutí zprávy, přednesené předsedou cenového soudu na základě šetření oddělení zemského politického úřadu pro stavební ruch ve smyslu čl. 5., a usnáší se o cenách těch nadpoloviční většinou hlasů přítomných přisedících.

Při rovnosti hlasů rozhoduje svým hlasem předseda.

Stejným způsobem usnáší se cenový soud o tom, od které doby platiti mají ceny, jež byly při přezkoušení sníženy.

Tímž způsobem rozhoduje cenový soud na požádání zemského politického úřadu o jednotkových cenách rozpočtových.

#### Článek 10.

O celém jednání budiž sepsán podrobný protokol, jež podepíší předseda a všichni přítomní přisedící cenového soudu. Protokol sepíše zapisovatel, ustanovený předsedou cenového soudu z úředníků oddělení zemské správy politické pro stavební ruch.

## IV. Závěrečná ustanovení.

## Článek 11.

Ceny stavebních hmot a úplata za dopravu jich, jak byly upraveny cenovým soudem a vyhlášeny v úředním listě, jsou závazné pro všechny výrobce celého obvodu cenového soudu. Rovněž tak jsou závazné pro všechny obchodníky ceny stavebních hmot pro obchod stanovené a v úředním listě rovněž vyhlášené. Všichni výrobci a obchodníci jsou vázáni účtovat nanejvýše ceny uvedené. Proti těm, kdož nedodrží zmíněných cen, bude zakročeno dle § 62. zákona o stavebním ruchu, po případě dle § 2. zákona ze dne 6. února 1920, č. 92 Sb. z. a n., a nařízení ze dne 3. září 1920, č. 516 Sb. z. a n.

## Článek 12.

Působnost zemského politického úřadu podle tohoto nařízení vykonává na Slovensku úřad ministra s plnou mocí pro správu Slovenska a v Podkarpatské Rusi šéf civilní správy.

## Článek 13.

Nařízení toto nabývá účinnosti dnem vyhlášení a provede je ministr veřejných prací v dohodě s ministry financí a vnitra.

(Sb. z. a n. z 31. května 1921, část 48:).

## Ochrana dělnická.

**Vyhláška ministra sociální péče ze dne 29. března 1921, č. 137 o utvoření ústřední komise domácí práce pro výrobu textilní.**

Ve smyslu § 9 zákona ze dne 12. prosince 1919, č. 29 Sb. z. a n. roku 1920, o úpravě pracovních a mzdových poměrů domácí práce, zřizují ústřední komisi domácí práce pro výrobu textilní se sídlem v Praze, se dvěma podvýbory, z nichž:

první zahrnuje v sobě tkalcovství, pletařství i stávkářství (včetně zhotovování nitěných rukavic),

druhý pak krajkářství, háčkování a prýmkářství.

Každý podvýbor skládá se z devíti členův a devíti náhradníků.

Předsedou ústřední komise jmenují:

Josefa Jiráska, učitele v Hronově.

Členy prvního podvýboru jmenují:

ve skupině A. zástupce podnikatelů: Leopolda Singera, továrníka v Jindřichově Hradci, Oskara Branda, továrníka v Praze-Nuslích, Františka Matouška, majitele závodu tkalcovského v Dobrušce;

ve skupině B. zástupce domácích dělníků: Josefa Ackermanna, tajemníka odborové organizace ve Střešovicích, Josefa Kouřima, tajemníka odborové organizace v Náchodě, Věkoslava Duška, ručního tkalce v Mrklově u Jilemnice;

ve skupině C. z osob, které nepatříce k žádné ze skupin uvedených, mají potřebné znalosti a schopnosti posouditi odbytové, mzdové a pracovní poměry v textilnictví: Josefa Jiráska, učitele v Hronově, Jana Hřízbyla, člena obchodní a živnostenské komory v Praze, Františka Jarouše, tajemníka ústředního svazu pro domácí průmysl v Praze.